

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Upravni sud u Rijeci, po sucu dr. sc. Alenu Rajku, uz sudjelovanje zapisničarke Sofije Germovšek, u upravnom sporu tužitelja S. P., iz S., R. 23, kojeg zastupaju opunomoćenici iz Z. o. u. M. K., R. M.-B. i L. M., u P., C. 8, protiv tuženika Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave istarske, Pula, Trg Republike 1, kojeg zastupa službena osoba Lj. I.-P., radi odjave prebivališta, 7. travnja 2016.,

p r e s u d i o j e

I. Poništava se rješenje Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave istarske, broj: 511-08-18/1-UP/I-428/1-14. od 3. lipnja 2014. godine.

II. Predmet se vraća tuženiku na ponovni postupak.

Obrazloženje

Rješenjem tuženika, broj: 511-08-18/1-UP/I-428/1-14. od 3. lipnja 2014., objavljeno je prebivalište tužitelja s adrese S., R., R. 23, te je utvrđeno da je tužitelj dužan u roku od osam dana od dostave rješenja vratiti tuženiku osobnu iskaznicu serijskog broja Svoju odluku tuženik je utemeljio, u bitnome, na utvrđenju da tužitelj ima prebivalište na adresi na kojoj stvarno ne živi te da posjeduje osobnu iskaznicu u kojoj je navedena adresa na kojoj ne živi.

Tužitelj osporava zakonitost tuženikove odluke i tvrdi, u bitnome, da živi na adresi u R., R. 23, da terenske provjere nisu jedini dokaz uz pomoć kojega je bilo moguće utvrditi spornu činjenicu, da policijski službenici nisu obavili razgovor s tužiteljevim sustanarima, da su iskazi saslušanih policijskih službenika u prikupljenim obavijestima proturječni što osobito dolazi do izražaja u malome mjestu poput R. u kojem se svi poznaju, da je tužitelj vlasnik više nekretnina koje obrađuje, da svoje životne interese ostvaruje u R., te da nije razvidno koji element definicije prebivališta na spomenutoj adresi tužitelj ne ispunjava. Upire i na odredbu članka 10. Zakona o prebivalištu, te smatra da dokazima izvedenima u konkretnom slučaju nije u pitanje dovedena istinitost tužiteljeve izjave dane kod prijave prebivališta. Tužitelj predlaže da Sud poništi osporeno rješenje tuženika.

Tuženik u odgovoru na tužbu ostaje, u osnovi, kod navoda osporenog rješenja, te predlaže da Sud odbije tužbeni zahtjev.

Sud je izveo dokaze uvidom u dokumentaciju koja se nalazi u spisu predmeta upravnog postupka u kojem je doneseno osporeno rješenje, te u spisu ovog spora. Pored toga, na prijedlog tužitelja u ovome je sporu saslušana svjedokinja R. Č., koja živi na adresi R. 23, dok

su daljnji dokazni prijedlozi tužitelja odbijeni raspravnim rješenjima od 17. veljače 2016. i 6. travnja 2016., zbog razloga navedenih u tim rješenjima.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja, Sud je, nakon provedene rasprave, utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan.

Prebivalište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih uz životne interese kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi (čl. 2. st. 1. Zakona o prebivalištu, „Narodne novine“, broj 144/12 i 158/13).

Prema članku 12. stavku 1. Zakona o prebivalištu, policijska uprava na čijem području osoba ima prijavljeno prebivalište po službenoj će dužnosti donijeti rješenje o odjavi prebivališta osobe ako se terenskom provjerom utvrdi da osoba stvarno ne živi na prijavljenoj adresi ili o tome bude obaviještena od strane tijela javne vlasti te drugih pravnih i fizičkih osoba. Odredbom stavka 3. navedenoga članka propisano je da nadležna policijska uprava, prije donošenja rješenja o odjavi prebivališta osobe, mora utvrditi činjenice i okolnosti na temelju kojih se može nedvojbeno zaključiti živi li osoba na adresi prijavljenog prebivališta.

Nadalje, u postupku treba utvrditi pravo stanje stvari i u tu se svrhu moraju utvrditi sve činjenice i okolnosti koje su bitne za zakonito i pravilno rješavanje upravne stvari (načelo utvrđivanja materijalne istine – čl. 8. Zakona o općem upravnom postupku, „Narodne novine“, broj 47/09, u nastavku teksta: ZUP).

U normativnoj razradi spomenutog načela, propisano je, između ostalog, da službena osoba utvrđuje sve činjenice i okolnosti bitne za rješavanje o upravnoj stvari (čl. 47. st. 1. ZUP-a), a u stavku 3. navedenoga članka i da je stranka dužna iznijeti točno, istinito i određeno činjenično stanje na kojem temelji svoj zahtjev. Kad se ne radi o općepoznatim činjenicama, stranka je dužna za svoje navode ponuditi dokaze i po mogućnosti ih podnijeti. Ako stranka tako ne postupi, službena osoba zaključkom će je pozvati da to učini u primjerenom roku.

Pored toga, načelo samostalnosti i slobodne ocjene dokaza (čl. 9. ZUP-a) obvezuje službenu osobu da utvrđenje koje će činjenice i okolnosti uzeti za dokazane temelji, između ostalog, na savjesnoj i brižljivoj ocjeni svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, te na rezultatima cjelokupnog postupka.

Izjašnjavanje stranke prije svega je uređeno odredbama članka 30. ZUP-a. U postupku stranci se mora omogućiti izjašnjavanje o svim činjenicama, okolnostima i pravnim pitanjima važnim za rješavanje upravne stvari (st. 1.). Bez prethodnog izjašnjavanja stranke postupak se može provesti samo ako se usvaja zahtjev stranke ili ako odluka u postupku nema negativan učinak na pravne interese stranke ili kad je tako propisano zakonom (st. 2.).

Odredba članka 12. stavka 3. Zakona o prebivališta pred policijska tijela, kao pretpostavku za odjavu prijavljenog prebivališta, postavlja strogi standard utvrđivanja činjenica potrebnih za nedvojbeno zaključivanje o tome živi li osoba na adresi prijavljenog prebivališta. Sud utvrđuje da činjenice utvrđene u predmetnome upravnom postupku nisu mogle činiti podlogu za takav nedvojbeni zaključak, te da ujedno tužitelju nije u dovoljnoj mjeri omogućeno sudjelovanje u postupku, prije svega u pogledu mogućnosti predlaganja dokaza, te izjašnjenja stranke o dokazima kojima je tuženik utvrđivao odlučne činjenice, zbog čega se zasad se ne može otkloniti ni prigovor da je činjenično stanje u predmetnom postupku nepotpuno utvrđeno, jer sadržaj spisa predmeta ne daje podlogu za pouzdani zaključak da tužitelj više ne živi na prijavljenoj adresi, u smislu članka 2. stavka 1., vezano uz članak 12. stavak 1. i 3. Zakona o prebivalištu. Naime:

- tuženik je činjenice na kojima je utemeljio svoju odluku utvrdio, u osnovi, isključivo iz sadržaja svjedokâ V. B. i I. T., policijskih službenika koji su obavili terenske provjere, pri čemu se najveći dio njihovih iskaza temelji na posrednim saznanjima, što samo po sebi ne isključuje dopuštenost ni primjenjivost navedenog dokaza, ali utječe na njegovu ocjenu pri sagledavanju cjeline dokaznog materijala;

- prema spisu predmeta upravnog postupka, tužitelj kao stranka u upravnom postupku nije prisustvovao saslušanju navedenih svjedoka (mada je tužitelj saslušan istog dana kada i svjedoci), niti mu je prije donošenja osporavane odluke omogućeno izjašnjenje o iskazu svjedoka (premda je saslušan nakon njih);

- iz zapisnika o saslušanju tužitelja kao stranke ne može se zaključiti da je tužitelj pozvan na izjašnjenje o dokaznim prijedlozima;

- baziranje odluke na obavijestima prikupljenima u dvjema terenskim provjerama, u situaciji u kojoj se i saznanja prikupljena u tim provjerama međusobno u znatnoj mjeri razlikuju (na što tužitelj osnovano upire u tužbi) ne udovoljava standardu nedvojbenog zaključivanja, već upućuje na potrebu dodatnog utvrđivanja odlučnih činjenica;

- iskaz svjedokinje R. Č., saslušane u ovome sporu, na koji iskaz stranke nisu imale primjedbi, također dovodi u sumnju utvrđenje tuženika da tužitelj ne prebiva na adresi u R., R. 23.

Stoga Sud utvrđuje povredu članka 12. stavka 3. Zakona o prebivalištu i prethodno navedenih odredbi ZUP-a na štetu tužitelja.

Pri tome se tužitelj neosnovano poziva i na odredbe članka 10. toga Zakona, koje se odnose na provjeru u slučaju sumnje u izjavu koju stranka daje prilikom prijave prebivališta, dok je predmet ove upravne stvari odjava već prijavljenog prebivališta.

Stanje spisa ovoga upravnog spora ne daje podlogu za nedvojbeni zaključak Suda da tužitelj doista prebiva na spomenutoj adresi u smislu odredbe članka 2. stavka 1. Zakona o prebivalištu, a time i za meritornu odluku kojom bi Sud, pored poništenja osporavanog rješenja, obustavio predmetni postupak. Istodobno, uzevši u obzir prethodno utvrđene procesne povrede u postupku donošenja osporavane odluke, kao i načelo učinkovitosti (čl. 8. Zakona o upravnim sporovima, „Narodne novine“, broj 20/10, 143/12 i 152/14, u nastavku teksta: ZUS), nije bilo svrhovito nastaviti vođenje ovog spora radi izvođenja svih dokaza potrebnih za meritornu odluku o predmetu stvari, već će potrebni dokazi biti izvedeni u ponovnome upravnom postupku.

Sukladno prethodnom, Sud je poništio odluku tuženika, te je, uzevši u obzir prirodu stvari, predmet vratio tuženiku na ponovni postupak (čl. 58. st. 1. ZUS-a).

U ponovnom postupku tuženik će pozvati tužitelja da predloži dokaze na kojima temelji svoje navode, odlučit će o dokaznim prijedlozima tužitelja, ocijenit će treba li po službenoj dužnosti odrediti izvođenje dodatnih dokaza, te će tužitelju omogućiti izjašnjenje o svim izvedenim dokazima. Pri tome će, radi ostvarivanja načela učinkovitosti i ekonomičnosti (čl. 10. ZUP-a), u svrhu koncentrirane provedbe dokaznog postupka te omogućavanja sudjelovanja tužitelja u postupku, biti provedena usmena rasprava, što ne isključuje mogućnost primjene i ostalih procesnih instrumenata. Na temelju rezultata dokaznog postupka, tuženik će donijeti novo rješenje u ovoj upravnoj stvari.

U ponovnom postupku tuženik je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Suda (čl. 81. st. 2. ZUS-a).

Kako tužba nije odbačena, niti je tužbeni zahtjev odbijen, tužitelj nije pozvan na plaćanje sudske pristojbe, sukladno odredbi članka 5. stavka 1. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“, broj 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15).

U Rijeci, 7. travnja 2016.

S u d a c

dr. sc. Alen Rajko, v.r.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude žalba nije dopuštena (čl. 66.a st. 1. ZUS-a).